

“варни”, които включват в себе си господстващите класи и свободните производители, и “роби”, които са извън системата на варните. На свой ред варните също не са единни, а се делят на различни **касти**. По начало системата на варните е по-устойчива, тъй като се изгражда върху основата на съсловния произход на хората в древното индийско общество. Но “Доколкото социално-икономическите отношения се развивали, а варните по принцип били длъжни да останат абсолютно неизменни, съсловната принадлежност (варна) невиннаги съвпадала с реалното положение на човека в обществото.”³¹

Това несъвпадение между съсловната принадлежност и реалното положение на човека е продукт на редица съществени условия, фактори и причини: нарастването на търговско-занаятчийските градове, появата на големи държави и свързаните с тях асимилации, усложняването на бюрократичния апарат, появата на нови социални групи в обществото и други такива. В резултат съсловната организация на Древна Индия търпи съществени промени, които проправят пътя на формирането на нови социални образувания в него - вече тези на “**кастите**”. Фактически определени местни групи от родове, обединени от общи наследствени занаяти, етнически произход и социално положение се формират в касти. Всяка каста има строго установена система от обичаи и обреди, практикува строго затворени (само в собствените си граници) брачни съюзи, и т. н., поради което се налага като затворена социална категория в тогавашното индийско общество.

Друг е въпросът, че “Почти всички касти се смятали за влизащи в някоя от древните четири варни.”³² - **брахмани**, извършващи жертвоприношенията и осигуряващи обучението във ведите; **кшатри**, занимаващи се с военно дело и управление; **ваиши**, занимаващи се със свободна стопанска (най-вече земеделска) дейност и **шудри**, осигуряващи съответните (най-вече занаятчийски) услуги на древните индийци. В същото време кастите заемат относително различно място в системата на варните. **Първо**, защото самите варни се

³¹ История древного Востока, с. 358-359.

³² Цит. съч., с. 359.